

Gedegen, gerespecteerd en weinig charismatisch

Angela Merkel - lijsttrekker CDU/CSU

[Achtergrond](#) - 15 juni 2009 - Auteur: Marja Verburg

(12 juni 2009) Kanselier Angela Merkel is geprezen om haar buitenlands beleid, maar in het binnenland krijgt ze veel kritiek. Toch lijkt de positie van de Oost-Duitse natuurkundige onaantastbaar. Zelfs Grünen-stemmers zien haar liever als kanselier dan SPD-rivaal Frank-Walter Steinmeier.

Toen Merkel in 2005 als kanselier aantrad, was de vraag: is ze wel crisismanager en persoonlijkheid genoeg om zaken te doen met de grote wereldleiders? Juist op het gebied van internationale politiek leek ze nog weinig ervaring te hebben. Het antwoord op die vraag was snel duidelijk: ja.

De toon in de betrekkingen met Rusland, de Verenigde Staten en het Midden-Oosten werd zakelijker dan onder voorganger Schröder. Merkel schuwde kritiek niet. Zo sprak ze bijvoorbeeld Rusland en China aan op de mensenrechten en de VS op Guantánamo Bay. Maar de relaties zelf bleven over het algemeen goed. Merkel wist compromissen te sluiten en respect af te dwingen met haar optreden op de internationale bühne.

2007 vormde voor haar een topjaar. Ze kon een glansrol vervullen tijdens het Duitse voorzitterschap van de Europese Raad en van de G8-top in Heiligendamm. Ze bereikte een doorbraak bij de klimaatonderhandelingen en wist de impasse rond de Europese Grondwet vlot te trekken. Voor een groot deel was dat haar persoonlijke verdienste, omdat ze slim en tactisch manoeuvreerde en onderhandelde.

Binnenlandse politiek

Op binnenlands terrein verweet men haar juist gebrek aan leiderschap. Opmerkelijk, omdat onder haar kanselierschap akkoorden werden bereikt over al jaren slepende kwesties als de hervorming van de gezondheidszorg en het federale stelsel. Ook wist Merkel de Duitse begroting na jaren van tekorten te consolideren.

Maar veel Duitsers zagen voornamelijk ruziënde coalitiepartners, want CDU en

SPD lagen de afgelopen vier jaar over vrijwel alles met elkaar in de clinch. En net als bij de verkiezingen van 2005 deed Merkels zakelijke, ook als kil getypeerde uitstraling haar geen goed. “Ze deelt de politiek in als de wereld van de moleculen”, typeerde haar biograaf en partijgenoot Gert Langguth haar beleid.

Tijdens de financiële crisis, die vorig najaar uitbrak, kreeg Merkel wederom zware kritiek te verduren, niet in de laatste plaats van coalitiepartner SPD. Die noemde haar crisismanagement ongeloofwaardig.

Sympathieker dan Steinmeier

Maar ondanks al die kritiek staat Merkel er deze verkiezingen weer goed voor. In de peilingen scoort ze op vrijwel alle punten beter dan concurrent Steinmeier: Duitsers vinden haar geloofwaardiger, sympathieker, een betere leidersfiguur en ze denken ook dat ze meer verstand heeft van economie en politiek dan de SPD'er.

En dat terwijl ze twintig jaar geleden werkte als natuurkundige in de DDR en geheel niet politiek actief was. Pas na de val van de Muur, in het najaar van 1989, werd ze lid van de nieuw opgerichte Oost-Duitse partij Demokratischer Aufbruch (DA), die later opging in de CDU, en maakte ze een steile politieke carrière.

Op beslissende momenten wist ze zich in de kijker te spelen. Zo had ze zichzelf op een CDU-partijcongres in 1990 aan Helmut Kohl laten voorstellen en mede daarom was ze, toen de kanselier op zoek was naar een Oost-Duitse vrouw voor zijn kabinet, een voor de hand liggende keuze. Ze werd in 1991 minister van Vrouwen- en Jeugdzaken en in 1994 minister van Milieu.

Zwartgeldaffaire

Tijdens de zwartgeldaffaire (*Spendenaffäre*) die Kohl ten val bracht, handelde ze opnieuw snel en slim. Ze distantieerde zich op tijd van haar mentor. Dat kon ze ook relatief gemakkelijk doen omdat ze als Oost-Duitse nieuwkomer eigenlijk nog steeds een buitenstaander was.

In 2002 moest Merkel CSU-leider Edmund Stoiber nog voor laten gaan als kanselierskandidaat. Die verloor de verkiezingen van Gerhard Schröder. In 2005 stond niemand haar meer in de weg. Ze won de verkiezingen - zij het nipt - en werd kanselier.

Langguth typeert haar in zijn biografie als uiterst ambitieus, al van jongs af aan. “Ze stond als meisje bij de bushalte nog Russische woordjes te leren. Dat is Angela Merkel: ze wil altijd de beste van de klas zijn.”

Marja Verburg is redacteur van het Duitslandweb

Zie ook:

[Van Angela Merkel naar Paris Hilton \(video\)](#)

[Website Angela Merkel](#)

Afbeelding:

[flickr.com/franz88](https://www.flickr.com/photos/franz88/)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/3343/gedegen-gerespecteerden-weinig-charismatisch>